

การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

**The Development of Effective Early Childhood Educational Administration
Indicators in Primary School Under the Office of the Basic Education
Commission in the Northeast Region**

เพชรดาว นิลสว่าง,
พรเทพ เสถียรนพเก้า และ เอกลักษณ์ เพียสา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
**Peddao Nilsawang,
Pornthep Steannoppakao and Akkaluck Pheasa**
Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: daonilsawang@gmail.com

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) จัดทำคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดและพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาโรงเรียนดีเด่นที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับก่อนประถมศึกษา ระยะที่ 2 การตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการสอบถามผู้บริหาร และครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 500 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และ ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ มี 5 องค์ประกอบหลัก 19 องค์ประกอบย่อย 96 ตัวบ่งชี้ 2) โมเดลโครงสร้างการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า ไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับ 20.47 ไม่มีนัยสำคัญ ค่า df เท่ากับ 39 เมื่อพิจารณา ค่า χ^2 /df เท่ากับ 0.52 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 2 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน ที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 และค่าความ

* วันที่รับบทความ : 24 มิถุนายน 2566; วันแก้ไขบทความ 30 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 31 ตุลาคม 2566

ค่าเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 3) คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ตัวบ่งชี้; การพัฒนาตัวบ่งชี้; การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัย

Abstracts

The purpose was to 1) develop effective early childhood education management indicators for primary schools, 2) examine the conformity of the structural model of effective early childhood education management indicators. 3) Prepare a manual for the use of effective early childhood education management indicators. The research is mixed methods. The research is divided into 3 phases: Phase 1 Conceptual framework and indicator development by studying relevant research documents. Qualified interviews and the outstanding school education received the royal award pre-primary level Phase 2: Examination of the research hypothesis against empirical data. by asking school administrators and elementary school early childhood teachers The samples were 500 students under the Office of the Basic Education Commission in the Northeastern region by multi-stage random sampling. Affirmative elements with a statistical package and Phase 3: Preparing a manual for the use of effective early childhood education management indicators for primary schools. by the experts Assess the suitability of the manual.

The results of the research were as follows: 1) The indicators for effective early childhood education management for elementary schools consisted of 5 main components, 19 sub-components, and 96 indicators 2) An effective early childhood education management structure model for elementary school It is consistent with the empirical data, with a chi-square (χ^2) value of 20.47, not significant, with a df value of 39 when considering the value of χ^2 /df being 0.52, which meets the criteria, which is less than 2. In addition, it was found that the harmonious index (GFI) was equal to 1.00. The adjusted parametric error (AGFI) was 0.98 and the parametric estimation error (RMSEA) was 0.000. 3) Manual for the use of effective early childhood education management indicators for elementary school. The average level of suitability was at the highest level

Keywords: Early Childhood Education Management; Effective Administrative On Early Childhood Education; Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2549) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัย จัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็ก ซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมาตรา 13 (1) ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล อีกทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายข้อ 3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานมีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562 : 2-3)

ปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและการพัฒนาการในทุกด้าน เป็นช่วงวัยที่พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดและเป็นฐานรากที่สำคัญสำหรับพัฒนาการในช่วงวัยต่อ ๆ ไป เด็กในวัยนี้จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของประเทศ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยจะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคุณภาพและจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ดังคำกล่าวของ ศ.ดร.เจมส์ เจ เอกแมน นักเศรษฐศาสตร์ รางวัลโนเบล ปี พ.ศ. 2542 ที่ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว” ดังนั้น การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นรากฐานที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของคนตลอดชีวิตและเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด กล่าวคือ เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดี มีความสามารถเรียนรู้ ทำงานได้เก่ง และเป็นพลเมืองดีที่จะนำสู่ความสำเร็จในสังคมที่ท้าทายในศตวรรษที่ 21 ต้องได้รับโอกาสการพัฒนาอย่างรอบด้านในช่วงปฐมวัย แต่คุณภาพของเด็กปฐมวัยยังเป็นจุดอ่อนที่เข้าขั้นวิกฤตของประเทศไทยที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน รัฐและทุกภาคส่วน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สังคม บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข/ ผู้ดูแลเด็ก โรงเรียน องค์กรท้องถิ่นทุกระดับ บุคลากรพัฒนาสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน ภาควิชาการและภาคธุรกิจ จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของช่วงปฐมวัย ตระหนักในพันธกิจและลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมีโอกาสพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562 : 1)

การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องปรัชญาการพัฒนาการเด็กปฐมวัย ขาดวิธีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550 : 14 - 17) ความไม่พร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยทั้งด้านครู อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 30) ขาดประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 11-26) กลุ่มเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 3-5 ปี ส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาเด็กปฐมวัยที่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐาน การจัดการเรียนการสอนและครูยังมีความแตกต่างในด้านมาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 68-70, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 39 - 40)

ขาดแนวทางจุดมุ่งหมายที่ถูกต้องและไปในทิศทางเดียวกัน ขาดงบประมาณการพัฒนาสื่อ ขาดการอบรมและพัฒนาผู้สอน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2554 : 1)

การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ เป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องบริหารจัดการและนำแนวทางต่าง ๆ ไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการนำนโยบายการศึกษาของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร การบริหารวิชาการในระดับปฐมวัยนั้น มีความแตกต่างจากการบริหารวิชาการในระดับการศึกษาอื่นคือ ในการบริหารวิชาการในระดับสูงขึ้นไปมุ่งเน้นในเรื่องเนื้อหาสาระทางวิชาการ แต่สำหรับเด็กปฐมวัยจะมุ่งพัฒนาการและเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการที่จะศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาต่อไป ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมการพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาครูที่หลากหลายรูปแบบ การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยสัมฤทธิ์ผล (บุญเชิด ชำนิศาสตร์, 2556 : 3, สำนักเลขาธิการสภา, 2562 : 35-36)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย การนิเทศ ติดตาม การประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างของตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อจัดทำคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) โดยดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดและพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และการศึกษาโรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งกรอบแนวคิดและร่างตัวบ่งชี้

ระยะที่ 2 การตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฐมวัย โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 500 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตามแนวคิด Comrey & Lee (1992 อ้างถึงใน จิตินันท์ นันทะศรี, 2563 : 220) เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ 5 ระดับ คือ จำนวน 500 คน ถือว่าดีมาก (Very good) ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (วาโร พึ่งสวัสดิ์, 2551 : 205)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อระหว่าง 0.88–1.00 ค่าอำนาจการจำแนก ระหว่าง 0.26-0.90 และค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.99

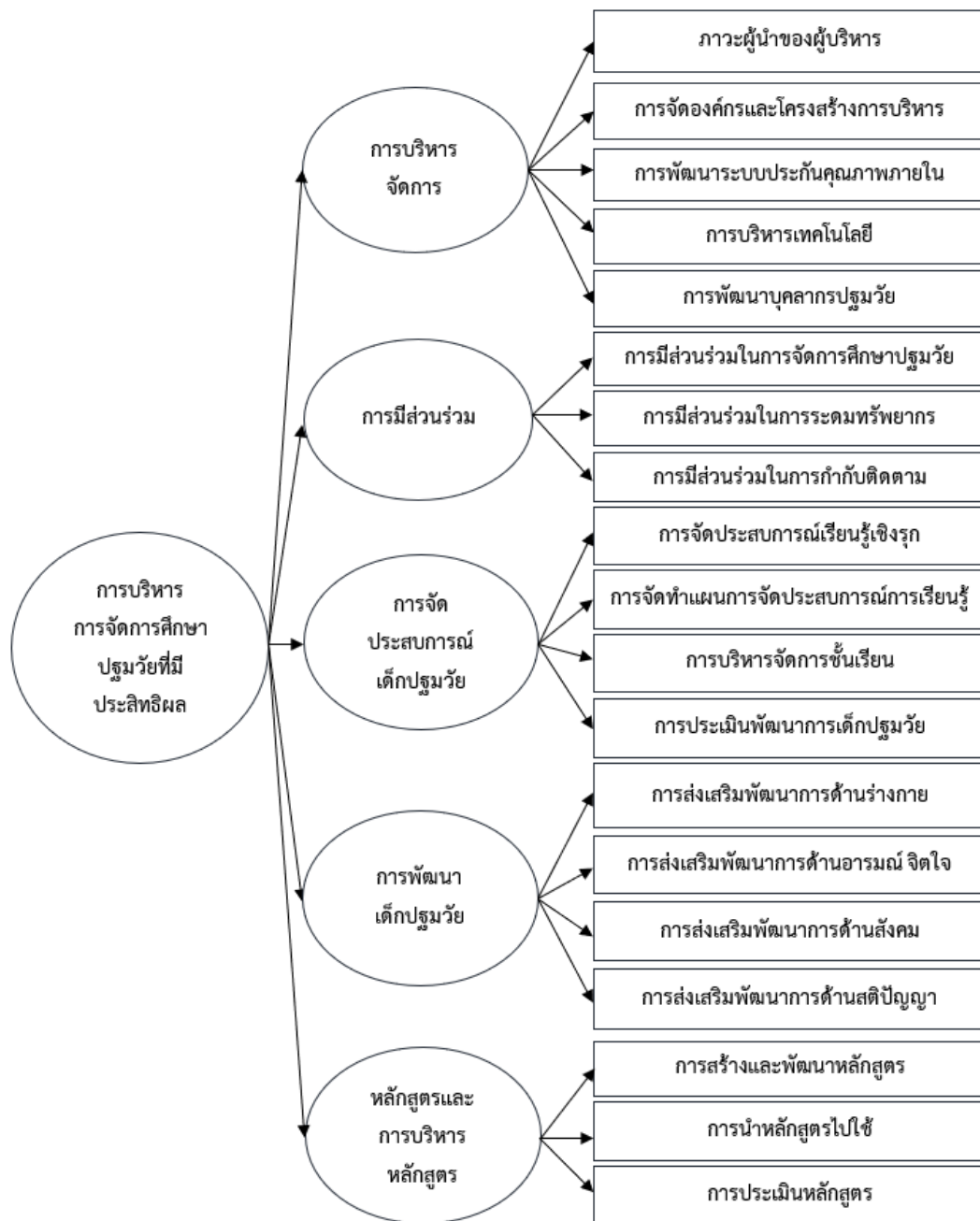
การเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามพร้อมส่งคืนภายในเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างด้วยความถี่และร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และค่าความโด่ง เพื่อคุณลักษณะการแจกแจงของข้อมูล วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL

ระยะที่ 3 การจัดทำคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ โดยใช้ค่า $\bar{x}$ และ S.D

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย จากนักวิชาการ ดังต่อไปนี้ เรขา ศรีวิชัย (2554 : 160), แววรรณ พงษ์สะอาด (2554 : 93), เกสรี ลัดเลีย (2555 : 15), อรุณี สาธรพิทักษ์ (2557 : 235), นวพร รักขันแสง และคณะ (2559 : 52-61), สมพงษ์ อัสสภักย์ (2560 : 330), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 54), ฉัตรวิไล สุรินทร์ขุมพู (2562 : 135-156), ศิริมงคล ทนทอง และศศิธรดา แพงไทย (2562 : 490-502), ปราณิสรา แพหมอ (2562 : 42), สุเมธ งามกนก (2564 : 204-215), Gordon & Williams-Browne (1995 : 63) และ Essa (1996 : 16) เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดองค์ประกอบหลักการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย 4) ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 5) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ซึ่งนำมาสร้างกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มี 5 องค์ประกอบหลัก 19 องค์ประกอบย่อย 96 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น 1) ด้านการบริหารจัดการ มี 5 องค์ประกอบย่อย 27 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยการแสดงภาวะผู้นำในการพัฒนาการจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหาร การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การบริหารเทคโนโลยี ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรปฐมวัย 2) ด้านการมีส่วนร่วม มี 3 องค์ประกอบย่อย 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในด้าน

การจัดการศึกษา การระดมทรัพยากร การกำกับติดตาม ในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 3) ด้านการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย มี 4 องค์ประกอบย่อย 17 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูที่มีการออกแบบการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก จัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กได้รับการกระตุ้นและพัฒนาสมองอย่างเหมาะสมด้วยวิธีการ/แนวทางการประเมินพัฒนาการเด็กที่หลากหลาย มีการรายงานข้อมูลและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาเด็กปฐมวัย 4) ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย มี 4 องค์ประกอบย่อย 23 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมหรือการจัดประสบการณ์เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และ 5) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มี 3 องค์ประกอบย่อย 15 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การนำกระบวนการบริหารมาใช้ในขั้นตอนการสร้างหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้อง โดยมีค่า ไค-สแคว์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับ 20.47 ไม่นับนัยสำคัญ ค่า df เท่ากับ 39 เมื่อพิจารณา ค่า χ^2 / df เท่ากับ 0.52 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 2 นอกจากนี้ ยังพบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน ที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 และค่าความคาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยด้านการบริหารจัดการ (ADM)

มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 ด้านการมีส่วนร่วม (PAR) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 ด้านการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย (EXP) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย (DEC) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.80 และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร (CCA) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.78 ตามลำดับ สามารถเขียนสมการโครงสร้างการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ดังนี้

$$AE = 1.00(ADM) + 1.00(PAR) + 0.90(EXP) + 0.80(DEC) + 0.78(CCA)$$

3) คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.34) สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาได้ ดังตาราง

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	คำชี้แจง	4.80	0.45	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์ของการใช้คู่มือ	4.80	0.45	มากที่สุด
3	คำอธิบายรายละเอียดของตัวบ่งชี้	5.00	0.00	มากที่สุด
4	เกณฑ์การประเมิน	5.00	0.00	มากที่สุด
5	เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
6	ใช้ภาษาถูกต้อง	4.60	0.55	มากที่สุด
7	รูปแบบการเขียน	4.60	0.55	มากที่สุด
8	เนื้อหา มีความครอบคลุมและเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
9	สามารถนำคู่มือไปใช้ในการปฏิบัติได้	4.80	0.45	มากที่สุด
10	มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.80	0.34	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ คือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่า 3.00 จำนวน 96 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยจึงได้คัดสรรกำหนดไว้ในโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบหลัก ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร เป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยและสมมติฐานงานวิจัย รวมทั้งสอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การศึกษาโรงเรียนดีเด่น แล้วนำข้อมูลมาร่าง ตัวบ่งชี้ สร้างแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพ ตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 นอกจากนี้ได้ผู้วิจัยได้ทำเป็นแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัย เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งปรากฏว่า แบบสอบถามโดยภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.98 จึงถือว่าตัวบ่งชี้ใช้ได้ทุกตัว สอดคล้องกับนักวิชาการต่าง ๆ (วาโร เฟิงส์วีสดี, 2551 : 224 – 261; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, หน้า 84-86 ; วิโรจน์ สารรัตน์, 2554 : 237; สำนักงานสถิติแห่งชาตินิวซีแลนด์ (New Zealand's official statistics agency, 2005); Johnstone, 1981 : 55-58) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ดำเนินการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามขั้นตอนของนักวิชาการ ต่าง ๆ (Blank, 1993; Johnstone. 1981; Burstein, Oakes, and Guiton. 1992; Nardo, et al, 2005 อ้างถึงใน นางลักษณ วีรัชชัย, 2551, หน้า 8-15) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาตัวบ่งชี้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ 2) การนิยามตัวบ่งชี้ 3) การรวบรวมข้อมูล 4) การสร้างตัวบ่งชี้ 5) การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ และ 6) การนำเสนอรายงาน จึงทำให้ตัวบ่งชี้ทุกตัวที่ผ่านกระบวนการทั้งหมดมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบหลักทั้ง 5 องค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเนื่องจากมี

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการบริหารจัดการ มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 การมีส่วนร่วม มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 การจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 การพัฒนาเด็กปฐมวัย มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.80 และหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.78 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัย โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบหลักทั้ง 5 องค์ประกอบ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้านอย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กสามารถเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับ อมรรัตน์ บุญเสนอ (2560 : 16) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อการวางรากฐานการพัฒนามนุษย์ เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ เพราะเด็กปฐมวัยถือได้ว่าเป็นวัยทองของชีวิต หากเด็กได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัยจะทำให้เขาเติบโตมาอย่างมีคุณภาพ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันทางสังคม ทุกสถาบันร่วมมือกัน หากผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวและร่วมมือกันพัฒนาการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เรขา ศรีวิชัย (2554 : 160-161), แววรรณ พงษ์สะอาด (2554 : 93), เกสรี ลัดเลีย (2555 : บทคัดย่อ), อรุณี สาธิตพิทักษ์ (2557 : 235), นวพร รักขันแสง และคณะ (2559 : 52-61), สมพงษ์ อัสสาภัย (2560 : 330), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 139), ฉัตรวิไล สุรินทร์ขุมพู่ (2562 : 148-153), ศิริมงคล ทนทอง และศศิธรดา แพงไทย (2562 : 490-502), ปราณิสรา แพหมอ (2562, บทคัดย่อ), สุเมธ งามนก (2564 : 204-215), Gordon & Williams-Browne (1995 : 33) และ Essa (1996 : 19-20) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วยการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้กระบวนการ พัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแสดงภาวะผู้นำในการพัฒนา การจัดการองค์กรและโครงสร้างการบริหาร การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การบริหารเทคโนโลยี

3. การประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คำอธิบายรายละเอียดของตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย คำชี้แจง วัตถุประสงค์ของการใช้คู่มือ สามารถนำคู่มือไปใช้ในการปฏิบัติได้ มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ใช้ภาษาถูกต้อง และรูปแบบการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะ (2550 : 132) ที่กล่าวว่า คู่มือที่ดีจะต้องมีรายละเอียดครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ และประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ เช่น ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ต้องสามารถสื่อสาร ให้ผู้ใช้เข้าใจตรงกับผู้เขียน ไม่คลุมเครือหรือทำให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจผิด และภาษาที่ใช้จะต้องช่วยให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจได้ง่าย หากสิ่งใดมีความยากและซับซ้อนควรเขียนให้เข้าใจได้ง่าย โดยใช้

เทคนิคอื่น ๆ ประกอบ เช่น การใช้ภาพประกอบ การใช้ตาราง การใช้การเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย การยกตัวอย่าง การใช้สีจำแนก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวบ่งชี้ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ได้ผ่านการทดสอบและยืนยันในเชิงวิชาการว่าสามารถใช้พัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาได้ ดังนั้น สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการประเมินพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพการศึกษา

1.2 จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ตัวบ่งชี้ด้านการบริหารจัดการ (ADM) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 ด้านการมีส่วนร่วม (PAR) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 ด้านการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย (EXP) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย (DEC) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.80 และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร (CCA) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.78 ตามลำดับ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ ทั้ง 5 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับน้ำหนักองค์ประกอบที่มีความสำคัญ ดังนี้

1.2.1 องค์ประกอบหลักด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การบริหารเทคโนโลยี (ADM4) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.52 ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารเทคโนโลยี เพราะการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมาก อีกทั้งจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้มีการเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาในการจัดการศึกษาในทุกระดับ

1.2.2 องค์ประกอบหลักด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย (PAR1) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.40 ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย เพราะการร่วมมือกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาปฐมวัยประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ

1.2.3 องค์ประกอบหลักด้านการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย (EXP) ซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย (EXP4) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.40 ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย เพราะทำให้ทราบพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งต้องประเมินทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ต้องประเมินสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ประเมินตามสภาพจริง และต้องประเมินเป็นรายบุคคล และต้องใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมกับวัยและจะได้นำผลไปพัฒนาด้านใดของเด็กให้มากขึ้น

1.2.4 องค์ประกอบหลักด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย (DEC) ซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ (DEC2) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.46 ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ซึ่งเป็นพัฒนาการด้านที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เด็กปฐมวัยเป็นคนที่มีความประพฤติดี มีจิตใจปกติ สามารถมีความสุข มีความรับผิดชอบ ปรับตัวได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถทำหน้าที่ของตนได้ทั้งในครอบครัว และสังคม และไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ส่งผลให้พัฒนาการด้านอื่น ๆ ดีขึ้นด้วย

1.2.5 องค์ประกอบหลักด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร (CCA) ซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การประเมินหลักสูตร (CCA3) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.51 ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการประเมินหลักสูตร เพราะ การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดการศึกษา เพื่อจะได้นำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

1.3 สถานศึกษาควรนำคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพไปเป็นแนวทางในการประเมินตนเองและวางแผนจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและทางการบริหาร ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

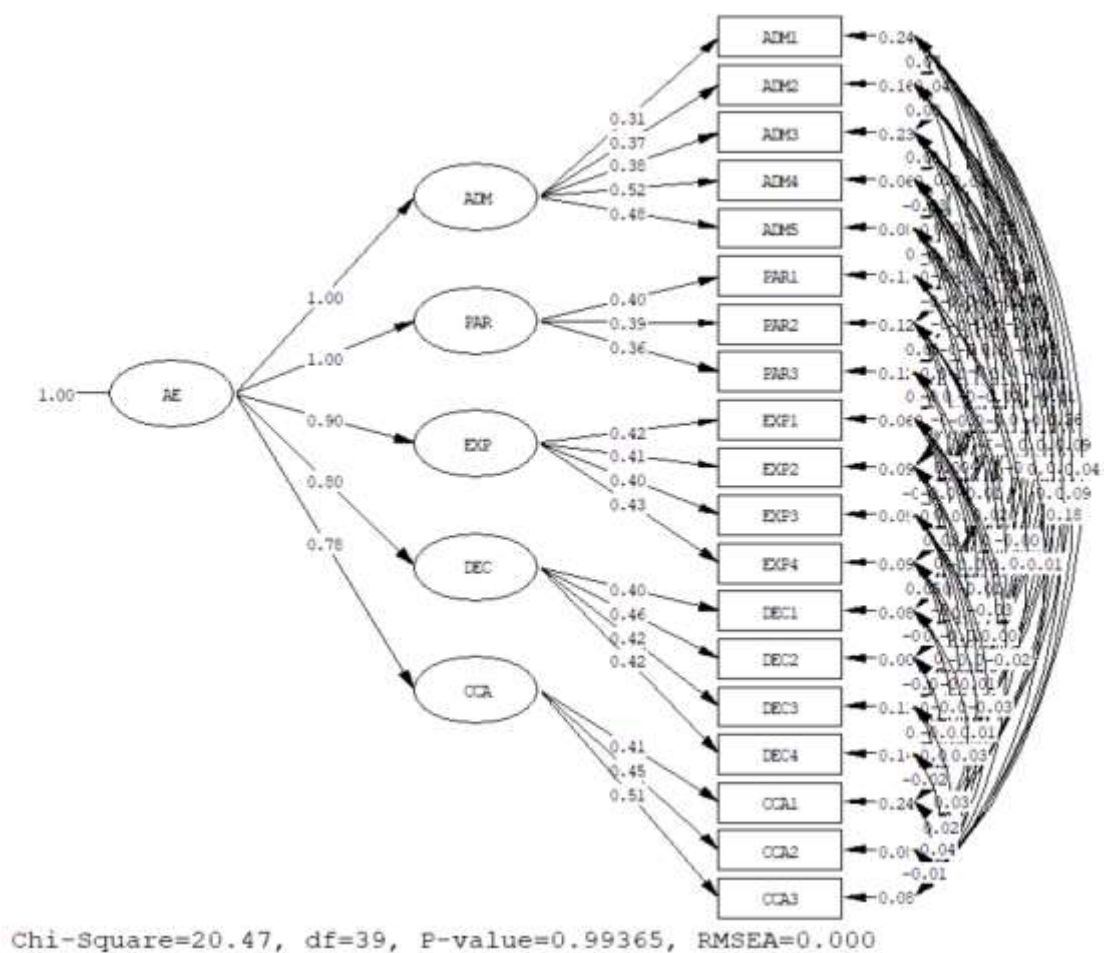
2.1 จากโมเดลสมการโครงสร้างตัวบ่งชี้การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วม มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 1.00 ดังนั้น ควรนำองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วม จากการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรนำผลการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ไปทำการวิจัยในสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ให้การจัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปมีประสิทธิภาพ

2.4 ควรนำผลการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลไปดำเนินการหารูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้รับ

ภาพที่ 1 โมเดลตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เกสรี ลัดเลีย. (2555). *การพัฒนาตัวชี้วัดของการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยตามแนวคิดสันติศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. รายงานวิจัย.
- ฉัตรวิไล สุรินทร์ขมพู. (2562). การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย: บทบาทผู้บริหาร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. 13 (2), 135-156.
- ฉัตรวิไล สุรินทร์ขมพู. (2564). *รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นวพร รักขันแสง และคณะ. (2559). ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบในจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 12 (1), 52-61.
- บุญเชิด ชำนิศาสตร์. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.
- ปราณิสรา แพหมอ. (2562). *รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เรขา ศรีวิชัย. (2554). *รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน.
- แวววรรณ พงษ์สะอาด. (2554). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเสริมสร้างควมมีประสิทธิผลของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริมงคล ทนทอง และศศิธรดา แพงไทย. (2562). *รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยยุคการศึกษา 4.0 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬารขอนแก่น*. 6 (3), 490-502.

- สมพงษ์ อัสสาภัย. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ด. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุเมธ งามกนก. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับปฐมวัย : นวัตกรรมจัดการศึกษาด้วย
แนวคิดโฮสโศป. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 32 (1), 204-
215.
- สุเมธ งามกนก. (2561). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (30 เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. 136 (ตอนที่ 56 ก). น. 30.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2554). การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพและประกอบวิชาชีพทางการ
ศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานนโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กในการ
อ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร:
บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.
2545 – 2559) กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 -
2561). กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: พริก
หวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร:
บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). คำอธิบายพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒.
กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีเลฟเว่นสตาร์อินเตอร์เทรด.

อรุณี สารพิทักษ์. (2557). *รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.

บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

Essa. (1996). *Introduction to Early Childhood Education*. (2nd ed). Albany: Delmar Publishers.

Gordon, A.M., & Williams-Browne, K. (1995). *Beginings & beyond*. (4th ed.). *edition*. New York: Delmar Publishers.